

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Status for drøftelserne i arbejdsgruppe IV om de nationale parlamenters rolle

Som baggrundsmateriale for Europaudvalgets konventshøring den 20. september 2002 omdeles dette notat om de hidtidige drøftelser i arbejdsgruppe IV under Det Europæiske Konvent, der beskæftiger sig med spørgsmålet om, hvilken rolle de nationale parlamenter skal spille i fremtidens EU.

Formand for arbejdsgruppen er Gisela Stuart, som repræsenterer de nationale parlamenter i Konventets Præsidium. Gisela Stuart kommer fra det britiske underhus, hvor hun er valgt for Labour. Henrik Dam Kristensen (Folketinget) og Lone Dybkjær (Europa-Parlamentet) er danske medlemmer af gruppen.

Arbejdsgruppen mangler ifølge planen at afholde 4 møder, inden arbejdet afsluttes den 22. oktober. Det forventes, at formanden vil forelægge en foreløbig rapport for arbejdsgruppen den 26. september, som vil konkludere på:

- nationale parlamenters rolle i forbindelse med overvågningen af nærhedsprincippet
- nationale parlamenters kontrolprocedurer for deres regerings EU-politik

På de kommende møder forventes arbejdsgruppen at behandle de øvrige problemstillinger, såsom Konventsformand Giscard d'Estaings idé om at oprette en speciel "Kongres", bestående af nationale parlamentarikere og europaparlamentarikere, og COSAC- samarbejdets fremtid.

Problemstilling:

Forslaget om at undersøge muligheden for at give de nationale parlamenter en styrket rolle i fremtidens europæiske arkitektur blev rejst af stats- og regeringscheferne i Nice i december 2000. Ifølge en erklæring til traktaten skal dette spørgsmål behandles på regeringskonferencen i 2004, hvor den kommende EU-traktat skal vedtages.

På topmødet i Laeken i december 2001 blev spørgsmålet om de nationale parlamenters rolle præciseret til at handle om, hvorvidt de nationale parlamenter:

- skal være repræsenteret i en ny institution ved siden af Ministerrådet og Europa-Parlamentet.
- skal have en rolle på de områder af det europæiske virkefelt, hvor Europa-Parlamentet ikke har nogen kompetence.
- skal koncentrere sig om kompetencefordeling mellem EU og medlemsstaterne, f.eks. ved forudgående kontrol af om nærhedsprincippet overholdes.

Siden har Det Europæiske Konvent selv udbygget mængden af undersøgelsesspørgsmål, så fokus nu også rettes på, hvordan den nationale parlamentariske kontrol med regeringernes ageren i Ministerrådet kan forbedres.

Konventets arbejdsgruppe IV fik således i begyndelsen af juni som mandat at undersøge bl.a., hvilke muligheder de nationale parlamenter har for at:

- kunne drage deres regeringer til ansvar for disses EU-politik – udveksling af bedste praksis og benchmarking.
- forbedre samarbejdsrelationerne mellem de nationale parlamenter og de europæiske institutioner.
- spille en rolle i forbindelse med kontrollen med nærhedsprincippet. Arbejdsgruppen skal i den forbindelse drøftes, hvorvidt dette bør være en forudgående eller efterfølgende kontrol.

Men også yderligere en række emner vil som nævnt blive diskuteret i arbejdsgruppen. Det drejer sig om COSAC-samarbejdets funktion i fremtiden, Giscard d'Estaings forslag om en Kongres, og om, hvorvidt de nationale parlamenter skal spille en speciel rolle i forbindelse med anvendelsen af gummiparagraffen i TEF artikel 308, mv.

Tendenser i de foreløbige drøftelser

Hidtil har arbejdsgruppen koncentreret sig meget om drøftelserne om, hvorvidt de nationale parlamenter bør have del i *overvågningen af nærhedsprincippet* på det europæiske plan, samt om man kan nå frem til et system for udveksling af bedste praksis med hensyn til *parlamenternes kontrol med deres regeringers ageren i Ministerrådet*.

Spørgsmålet om, hvorvidt de nationale parlamenter skal have en rolle på det europæiske plan i forbindelse med overvågningen af nærhedsprincippet, har været diskuteret parallelt med drøftelserne i en anden arbejdsgruppe, ledet af den spanske europaparlamentariker Inigo Mendez de Vigo, som har skullet se på, hvordan man generelt kan styrke nærhedsprincippet.

De to arbejdsgrupper synes at være enige om, at de nationale parlamenter skal have mulighed for at klage over brud på nærhedsprincippet via en eller anden form for "early warning mekanisme". Klagemuligheden skal koncentreres om *den tidlige fase af EU's lovgivningsproces* fra Kommissionens forslag er fremsat til Ministerrådet og Europa-Parlamentet påbegynder deres lovgivningsarbejde. Der synes ligeledes enighed om at give de nationale parlamenter mulighed for at klage over krænkelse af nærhedsprincippet ved EF-Domstolen *efter* lovgivningen er vedtaget.

Der er endnu ikke vedtaget nogen endelig skriftlig rapport fra nogen af de to grupper. Så hvilke konsekvenser en klage fra et eller flere nationale parlamenter skal have, er fortsat helt åbent.

Spørgsmålet om de nationale parlamenters kontrol med deres regeringers ageren i Ministerrådet har også været debatteret indgående i arbejdsgruppen.

Der synes her enighed om, at det ikke er Konventets opgave at fastlægge regler for, hvordan de nationale parlamenter skal udøve deres demokratiske kontrol med deres regeringers EU-politik. Det er et rent nationalt anliggende, som skal aftales mellem de nationale parlamenter og regeringer.

Gisela Stuart gav dog udtryk for på arbejdsgruppemødet den 11. september, at man godt kan diskutere muligheden for at opstille en liste af betingelser, som skal være opfyldt, for at de nationale parlamenter kan udøve deres kontrol så effektiv som muligt. "En stærk national kontrol med regeringernes EU-politik kan kun styrke EU", erklærede Stuart på mødet.

Med venlig hilsen

Morten Knudsen

Udvalgte dokumenter:

På Konventets hjemmeside

<http://european-convention.eu.int> og på Folketingets EU-Oplysnings hjemmeside om Konventet www.eu-konvent.dk er der adgang til de officielle konventionsdokumenter vedrørende arbejdsgruppe IV samt til de arbejdsdokumenter, som de enkelte medlemmer har oversendt til arbejdsgruppen.

Blandt de vigtigste dokumenter er:

CONV 74/02: Arbejdsgruppens mandat

CONV 67/02

CONV 68/02

CONV 98/02

De officielle referater fra arbejdsgruppens møder er:

CONV 210/02: den 22. juli

CONV 204/02: den 18. juli

CONV 198/02: den 10. juli

CONV 128/02: den 26. juni